رویداد

گره کانتینرهای رسوبی ایران در بندر کراچی پاکستان باز شد

رییس کمیسیون حمل‌ونقل اتاق تهران، از رفع مشکلات اسنادی و مانیفست کانتینرهای ایرانی رسوب کرده در کراچی خبر داد. پیمان سنندجی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، درباره آخرین وضعیت کانتینرهای رسوبی در بندر کراچی اظهار کرد: با پیگیری‌های انجام‌شده در ابعاد مختلف و همکاری مجموعه‌هایی از جمله اتاق تهران، وزارت امور خارجه و وزارت صنعت، معدن و تجارت، مشکلات مربوط به مانیفست و اسناد محموله‌های زمینی در پاکستان برطرف شد و هفته گذشته نخستین محموله‌ها به سمت ایران حرکت کردند. وی افزود: بخشی از کانتینرها از طریق خطوط کشتیرانی و به‌صورت دریایی جابه‌جا شده‌اند، اما انتقال زمینی برای ما اهمیت ویژه‌ای داشت؛ چراکه برای این شیوه حمل، باید مسائل و موانع مربوط به مقاصد مختلف محموله‌ها نیز برطرف می‌شد. رییس کمیسیون حمل‌ونقل اتاق تهران با اشاره به تعداد کانتینرهای درگیر این مشکل گفت: تعداد کانتینرها بیش از ۳۵۰۰ دستگاه برآورد می‌شود، هرچند آمارهای متفاوتی در این زمینه مطرح شده و برخی برآوردها حتی به ۱۶ تا ۱۷ هزار کانتینر نیز می‌رسد. سنندجی ادامه داد: با اصلاح اسناد و مدارک موردنیاز و انجام پیگیری‌های صورت گرفته، روند جابه‌جایی کانتینرها آغاز شده و به نظر می‌رسد بخش قابل توجهی از مشکلات قبلی برطرف شده باشد. وی در ادامه از مکاتبه با گمرک جمهوری اسلامی ایران برای تسریع در انتقال کانتینرها خبر داد و گفت: در این مکاتبه ضمن قدردانی از همکاری گمرک، درخواست کردیم با توجه به محدودیت‌ها و مشکلات موجود در مرز پاکستان و ایران، فعالیت این مرز به‌صورت ۲۴ ساعته انجام شود. سنندجی تأکید کرد: هزینه توقف کانتینرها در بندر کراچی بسیار بالاست و هزینه‌هایی مانند انبارداری و توقف (استوریج) به صاحبان کالا تحمیل می‌شود؛ بنابراین شبانه‌روزی شدن فعالیت مرز می‌تواند به تسریع روند انتقال محموله‌ها و کاهش هزینه‌های تحمیلی کمک کند.

زنگ خطر برای بازار گوشت به صدا درآمد

خروج غیررسمی دام ایرانی به عراق

در حالی که بازار دام زنده کشور طی ماه‌های اخیر به دلیل شرایط مناسب تولید، افزایش زایش‌ها و عرضه مستمر از ثبات نسبی برخوردار بوده، گزارش‌ها از ورود گسترده و گله‌ای دام ایرانی به بازارهای عراق حکایت دارد؛ موضوعی که نگرانی‌هایی درباره کاهش ذخایر دامی و افزایش قیمت گوشت در بازار داخلی ایجاد کرده است. منصور پوریان، رییس شورای تأمین دام کشور، در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: با وجود شرایط مناسب تولید و تأمین کافی دام مورد نیاز بازار، طی دو تا سه هفته اخیر قیمت دام سبک افزایش یافته است. همزمان با این اتفاق، حجم قابل توجهی از دام زنده ایرانی وارد بازارهای عراق، به‌ویژه اربیل و سلیمانیه شده که می‌تواند یکی از عوامل موثر بر افزایش قیمت‌ها باشد. وی با اشاره به انتقال گله‌ای دام ایرانی به عراق گفت: این جابه‌جایی‌ها محدود و موردی نیست و حجم بالای انتقال دام نشان می‌دهد احتمالاً شبکه‌ای در پشت این فعالیت‌ها قرار دارد. براساس بررسی‌ها، بخش عمده این انتقال‌ها از مسیر سلیمانیه انجام می‌شود. پوریان تأکید کرد: در شرایط فعلی صادرات رسمی دام زنده نداریم و دام‌هایی که به این شکل از کشور خارج می‌شوند، در آمار رسمی صادرات ثبت نمی‌شوند. بنابراین این جابه‌جایی‌ها خروج غیررسمی دام محسوب می‌شود و دستگاه‌های مسوول باید برای شناسایی عوامل آن و جلوگیری از تداوم این روند وارد عمل شوند. رییس شورای تأمین دام کشور درباره وضعیت قیمت‌ها گفت: قیمت دام سبک کشتاری که پیش‌تر حدود کیلویی ۷۰۰ هزار تومان بود، در هفته‌های اخیر به ۷۵۰ هزار تومان رسیده است. همچنین قیمت هر کیلوگرم بره نر کشتاری سنگین‌وزن بین ۷۲۰ تا ۷۵۰ هزار تومان و قیمت میش جوان بین ۵۲۰ تا ۵۵۰ هزار تومان قرار دارد. وی افزود: افزایش قیمت‌ها ناشی از کمبود تولید یا اختلال در عرضه داخلی نیست؛ چراکه از زمان جنگ تاکنون عرضه دام به‌صورت منظم ادامه داشته و حتی در برخی مقاطع بیشتر از نیاز بازار بوده است. با این حال، خروج گسترده دام‌های کشتاری می‌تواند تعادل عرضه و تقاضا را برهم بزند و زمینه افزایش قیمت گوشت را فراهم کند. پوریان با اشاره به کاهش قابل توجه واردات گوشت در سال جاری نسبت به سال گذشته اظهار کرد: افزایش هزینه‌های واردات و دشواری‌های حمل‌ونقل باعث شده گوشت وارداتی توان رقابت قیمتی با تولید داخل را نداشته باشد. بنابراین حفظ ظرفیت تولید داخلی اهمیت بیشتری پیدا کرده است. وی همچنین با اشاره به اهمیت فصل پاییز در زایش دام سبک گفت: این فصل فرصت مناسبی برای تقویت ذخایر دامی کشور است و خروج دام زنده در چنین شرایطی می‌تواند تولید و تأمین آینده بازار را تحت تأثیر قرار دهد. رییس شورای تأمین دام کشور در پایان خاطرنشان کرد: حدود ۹۰ درصد زنجیره تأمین امنیت غذایی کشور به ظرفیت‌های داخلی وابسته است و نباید اجازه داد خروج غیررسمی دام، ثبات بازار را برهم بزند. دستگاه‌های نظارتی باید با شناسایی عوامل انتقال دام به عراق، از ادامه این روند جلوگیری کنند تا افزایش قیمت گوشت و فشار بیشتر بر خانوارها اتفاق نیفتد.

توقف نماد معاملاتی ایران‌خودرو در بورس

نماد معاملاتی ایران‌خودرو به‌دلیل ابهام در اطلاعات بااهمیت متوقف شد. به گزارش خبرگزاری تسنیم، نماد معاملاتی شرکت ایران‌خودرو با نماد «خودرو» در بورس اوراق بهادار تهران به دلیل وجود ابهام در اطلاعات بااهمیت منتشرشده، متوقف شده است. بر اساس اطلاعیه منتشر شده و با استناد به ماده ۱۶ مکرر دستورالعمل نحوه انجام معاملات بورس اوراق بهادار تهران، نماد این شرکت تا زمان رفع ابهام، حداکثر به مدت دو روز کاری متوقف خواهد بود. بر همین اساس، ایران‌خودرو موظف شده است اطلاعات بااهمیت را از طریق سامانه کدال منتشر کند. همزمان با این توقف، زمزمه‌هایی درباره احتمال افزایش قیمت محصولات ایران‌خودرو مطرح شده است؛ موضوعی که در متن اطلاعیه توقف نماد، اشاره مستقیمی به آن نشده است. با این حال، مشخص‌شدن موضوع ابهام و هرگونه تغییر احتمالی در قیمت خودروها، به انتشار توضیحات تکمیلی شرکت بستگی دارد.

سند مالی ۱۴۰۶؛ آزمون دولت برای حمایت از بنگاه‌ها و مهار گرانی

جدال تورم و تولید در بودجه

تعادل | در شرایطی که پیامدهای جنگ، محدودیت‌های ارزی و ناترازی‌های ساختاری، تولید و سرمایه‌گذاری را با چالش‌های جدی روبرو کرده، تدوین بودجه ۱۴۰۶ به آزمونی برای سنجش توان دولت در حمایت از اقتصاد تبدیل شده است. بخش خصوصی خواستار بودجه‌ای است که به جای انتقال هزینه بحران به بنگاه‌ها، بر حفظ ظرفیت‌های تولیدی و تقویت توان اقتصادی کشور متمرکز باشد؛ در مقابل، دولت نیز انضباط مالی و بودجه‌ای را از مهم‌ترین ابزارهای مهار تورم می‌داند. در این میان، پنج مطالبه اصلی بخش خصوصی شامل «حفظ و احیای ظرفیت‌های تولیدی، تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌ها، کاهش هزینه‌های غیرضروری دولت، رفع ناترازی انرژی و تسویه بدهی‌های دولت به فعالان اقتصادی»، مسیر پیشنهادی برای عبور از شرایط دشوار اقتصادی است. حالا مساله اصلی این است که آیا دولت می‌تواند میان ضرورت مهار تورم و حمایت از تولید توازن برقرار کند یا بار دیگر هزینه ناترازی‌ها بر دوش بخش مولد اقتصاد خواهد افتاد؟

پنج مطالبه بخش خصوصی از بودجه

رییس اتاق بازرگانی تهران با تأکید بر ضرورت بازنگری در اولویت‌های اقتصادی دولت، اعلام کرد بودجه سال ۱۴۰۶ باید با توجه به پیامدهای جنگ، نااطمینانی‌های منطقه‌ای، محدودیت مبادلات خارجی و ناترازی‌های ساختاری اقتصاد تدوین شود؛ بودجه‌ای که به جای افزایش فشار بر تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی، زمینه حفظ ظرفیت‌های تولیدی، تقویت سرمایه‌گذاری و عبور از شرایط دشوار اقتصادی را فراهم کند. محمود نجفی‌عرب در جلسه ماهانه هیات نمایندگان اتاق تهران اظهار کرد: بودجه سال آینده صرفاً سندی برای پیش‌بینی درآمدها و هزینه‌های دولت نیست، بلکه آزمونی برای سنجش توان نظام اقتصادی در مدیریت بحران و حفاظت از بنیان‌های تولید کشور است. وی با اشاره به احتمال کاهش درآمدهای نفتی و ارزی دولت گفت: دولت باید به جای جبران کسری بودجه از طریق افزایش مالیات‌ستانی از بخش خصوصی، در هزینه‌های عمومی، ساختار اداری و اولویت‌های مخارج خود بازنگری کند. به اعتقاد بخش خصوصی، هزینه عبور از شرایط فعلی نباید بار دیگر بر دوش بنگاه‌های اقتصادی و فعالان شفاف قرار گیرد. رییس اتاق تهران پنج محور اساسی را به عنوان انتظارات بخش خصوصی از دولت به شرح زیر مطرح کرد: حفظ ظرفیت‌های تولیدی به جای آغاز پروژه‌های جدید: با توجه به آسیب‌های مستقیم و غیرمستقیم جنگ به واحدهای صنعتی و تولیدی، منابع بودجه باید در اولویت نخست به حفظ و احیای ظرفیت‌های موجود اختصاص یابد. همچنین پیشنهاد شده منابع پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام و فاقد اولویت آزاد و برای استمرار فعالیت خطوط تولید استفاده شود. تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌ها: تورم تولیدکننده و محدودیت دسترسی به منابع بانکی باعث شده بخشی از صنایع پایین‌تر از ظرفیت اسمی فعالیت کنند. انتظار بخش خصوصی، مدیریت تعهدات دولت و فراهم کردن امکان تخصیص منابع بانکی متناسب با نیاز تولیدکنندگان است. انضباط مالی و کاهش هزینه‌های غیرضروری دولت: دولت باید با حذف ردیف‌های موازی، بازنگری در تأمین مالی شرکت‌های دولتی زیان‌ده و کاهش هزینه‌های غیرمولد، کسری بودجه را مدیریت کند و از افزایش فشار مالیاتی بر تولیدکنندگان بپرهیزد. رفع ناترازی انرژی: محدودیت برق و گاز موجب کاهش تولید و افزایش هزینه صنایع شده است. بخش خصوصی آمادگی خود را برای مشارکت در احداث نیروگاه‌ها، به‌ویژه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، اعلام کرده و خواستار ارایه تضمین‌های حقوقی و پوشش ریسک سرمایه‌گذاری از سوی دولت شده است. تسویه بدهی‌های دولت به بخش خصوصی: معوقات پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان کالا و خدمات، نقدینگی بنگاه‌ها را تحت فشار قرار داده است. بخش خصوصی خواستار پیش‌بینی سازوکار مشخص برای پرداخت مطالبات قطعی و حسابرسی‌شده، از جمله از طریق تهاتر بدهی‌های مالیاتی و بانکی و انتشار اوراق تسویه خزانه است.

هشدار درباره فشار مالیاتی و ضرورت حمایت از تولید

نجفی‌عرب همچنین با اشاره به سازوکار تخصیص اعتبارات استانی در بخشنامه بودجه ۱۴۰۶ تأکید کرد که تحقق درآمدهای عمومی نباید از طریق افزایش فشار بر مودیان شفاف و بنگاه‌های تولیدی دنبال شود، بلکه دولت باید با شناسایی فرارهای مالیاتی، پایه‌های پنهان مالیاتی و وصول معوقات، منابع مورد نیاز خود را تأمین کند. وی در پایان خاطرنشان کرد: حفظ ظرفیت تولید، تأمین سرمایه در گردش، اصلاح هزینه‌های دولت، رفع ناترازی انرژی و تسویه بدهی‌های انباشته، صرفا مطالبات بخش خصوصی نیستند، بلکه با منافع عمومی اقتصاد کشور ارتباط مستقیم دارند. به گفته رییس اتاق تهران، بودجه ۱۴۰۶ باید بر سه اصل اساسی استوار باشد: انضباط مالی دولت، صیانت از ظرفیت‌های مولد و توزیع عادلانه هزینه‌های بحران. وی تأکید کرد که بودجه سال آینده باید بودجه حفظ توان اقتصادی کشور باشد، نه انتقال هزینه ناترازی‌ها به تولیدکنندگان.

دولت به دنبال مهار تورم با انضباط بودجه‌ای

سخنگوی دولت گفت: دولت بر این باور است که تدوین بودجه با رعایت اصول انضباط مالی و بودجه‌ای، یکی از مهم‌ترین ابزارها برای مهار تورم و جلوگیری از تشدید فشارهای تورمی در اقتصاد کشور است. فاطمه مهاجرانی امروز سه‌شنبه در نشست هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران، با اشاره به تاثیر تورم بر قدرت خرید کارکنان دولت و حقوق‌بگیران ثابت، اظهار کرد: افزایش حقوق به‌تنهایی نمی‌تواند قدرت خرید مردم را حفظ کند؛ چراکه در بسیاری از موارد، رشد تورم باعث می‌شود افزایش دستمزدها طی مدت حدود ۶ ماه اثر خود را از دست بدهد و عملا خنثی شود. وی با اشاره به شرایط اقتصادی دشوار در سال‌های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵ افزود: همانطور که عبور از سال دشوار ۱۴۰۴ با چالش‌های متعددی همراه بود، سال ۱۴۰۵ نیز از نظر شرایط اقتصادی، سال آسانی نخواهد بود و دشواری‌های قابل توجهی پیش روی کشور قرار دارد. سخنگوی دولت با تاکید بر ضرورت پایبندی به انضباط مالی و بودجه‌ای تصریح کرد: تجربه این دو سال نشان داد که دولت و بخش خصوصی در شرایط دشوار اقتصادی در کنار یکدیگر قرار دارند و با این باور مشترک که همکاری و هم‌افزایی می‌تواند کشور را از این مقطع حساس عبور دهد، مسیر خود را ادامه داده‌اند. وی تاکید کرد: دولت بر این باور است که تدوین بودجه با رعایت اصول انضباط مالی و بودجه‌ای، یکی از مهم‌ترین ابزارها برای مهار تورم و جلوگیری از تشدید فشارهای تورمی در اقتصاد کشور است. مهاجرانی همچنین با قدردانی از دیدگاه‌ها و پیشنهادهای فعالان بخش خصوصی گفت: بخش قابل توجهی از موضوعات و دغدغه‌هایی که از سوی اعضای اتاق بازرگانی تهران مطرح شد، در دستور توجه دولت قرار دارد. دولت آمادگی دارد این پیشنهادها را به‌صورت مکتوب دریافت کند و در صورت لزوم، نشست‌های تخصصی برای بررسی و پیگیری آنها برگزار شود. وی در ادامه با تاکید بر نقش کلیدی بخش خصوصی در رشد و توسعه اقتصادی کشور خاطرنشان کرد: باور ما این است که ثروتمند شدن بخش خصوصی به معنای ثروتمند شدن کشور است. پرچم برافراشته بخش خصوصی، نماد اقتدار اقتصادی ایران است و دولت با تمام توان از فعالیت و تقویت این بخش حمایت می‌کند.

در نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی مطرح شد

آغاز فرآیند پرداخت طلب ارزی واردکنندگان

در یکصد و سی‌ونهمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی نشست شورای گفت‌وگو ارایه گزارشی از روند پرداخت مطالبات واردکنندگان نهاده‌ها و بررسی چالش‌های قانونی، مقرراتی و موانع اجرایی در فرآیند رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان مورد توجه اعضا قرار گرفت. به گزارش تعادل، درباره پرداخت مطالبات واردکنندگان نهاده‌ها مقرر شد از ابتدای اول هفته آینده فرآیند تعیین تکلیف، رسیدگی به مطالبات و تعیین میزان طلب هر فرد با شیوه پرداخت مطالبات، مشخص شده و به محض تأیید پرداخت، روند تسویه مطالبات آغاز شود. در این جلسه کیوان کاشفی عضو هیات رییسه اتاق ایران و قائم‌مقام دبیر شورای گفت‌وگو از پرداخت نشدن مطالبات واردکنندگان نهاده‌ها انتقاد کرد و خواستار رسیدگی سریع‌تر به این موضوع شد که در واکنش به این انتقاد، وزیر اقتصاد از تصویب پرداخت این مطالبات در دولت خبر داد و گفت: موضوع در اختیار سران سه قوه قرار دارد. مدنی‌زاده افزود: فرآیند حسابرسی در پروسه جدید نیز به زودی نهایی شده و در ابتدا پرداختی به صورت علی‌الحساب انجام خواهد شد و امکان دارد پرداخت آن در بودجه ۱۴۰۶ دیده شود و این امکان نیز وجود دارد که در صورت تأیید طرف مقابل، تهاتری انجام شود. در این رابطه غلامرضا تاجگردون رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس روند رسیدگی به مطالبات واردکنندگان نهاده‌ها را پرپیچ‌وخم توصیف کرد و گفت: انتقال این وجوه به بودجه ۱۴۰۶ اقدام نادرستی است و امکان پرداخت مطالبات در سال آینده، بعید به نظر می‌رسد. او تأکید بر حسابرسی‌های مجدد از طرف دولت را نیز مورد توجه قرار داد و افزود: انتظار می‌رفت بدون معطلی، بخشی از مطالبات تاکنون پرداخت می‌شد. وی گفت: محدودیت منابع قابل درک است اما باید با طرف مقابل به توافق برسید. باید وضعیت تعیین تکلیف شود و بهترین راه مذاکره با فعال اقتصادی است. مرتضی زمانیان معاون وزیر اقتصاد در رابطه با مطالبات واردکنندگان نهاده‌ها از تعیین تکلیف این پرونده‌ها و از تصویب پرداخت مطالبات در هیات دولت، ارسال به سران سه قوه همراه با شش روش پیشنهادی برای تسویه بدهی‌ها خبر داد که حدود چند ماه قبل انجام شده بود. او ادامه داد: ملاحظاتی از سوی قوای دیگر درباره تعدادی از شرکت‌هایی که در فهرست قرار داشتند، وجود داشت که موجب شد مجدد روند کار به تعویق بیافتد. غلامرضا نوری وزیر جهاد کشاورزی نیز با حضور در نشست از رسیدگی کامل پرونده مطالبات در وزارتخانه برای سه مرتبه در چند دوره متفاوت خبر داد و گفت: در هر سه بررسی انجام شده، عددی که حاصل شد تقریباً مشابه بود. نوری افزود: البته باید توجه داشت که در مسیر اقتصاد اتفاقاتی رخ می‌دهد که قابل پیش‌بینی نیستند. از طرفی تأمین نیاز جامعه به مواد غذایی هم منتظر بودجه نمی‌ماند و باید روند تأمین، مستمر و پایدار دنبال شود. او ادامه داد: وزارت جهاد کشاورزی نتایج بررسی‌های خود را تأیید می‌کند، البته مسیر برای بررسی‌های بیشتر نیز فراهم است و اگر لازم باشد می‌توان دوباره مسیر حسابرسی را دنبال کرد. این عضو شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی تأکید کرد: روند فروش آنچه وارد کشور می‌شود در بازارگاه انجام شده و تخلفی هم صورت نگرفته است. همین روندی که امروز حاکم است، در همان روز نیز حاکم بوده و تنها امروز شرایط برای بخش خصوصی سخت‌تر شده است. چون از یک طرف دست فعال اقتصادی خالی‌تر شده و از طرفی منابع هم باید قبل از انتقال کالا به کشور، کامل پرداخت شود. در این رابطه یونس ژائله رییس اتاق تهران و داود رنگی نایب‌رییس کمیسیون مدیریت واردات اتاق ایران از شرایط سخت فعالان اقتصادی برای تأمین منابع مالی صحبت کردند و پیشنهاد دادند که عوارض و حقوقی که باید در فرآیند تجارت پرداخت شود، تا اطلاع ثانوی از تجاری که از دولت طلب دارند و امروز فعال هستند، دریافت نشود تا بتوانند مسیر تجارت خود را ادامه دهند. در ادامه علی مدنی‌زاده وزیر اقتصاد و رییس شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در این رابطه خاطرنشان کرد: مطالبات دولت پرداخت می‌شود و در اجرای این موضوع هیچ شکی وجود ندارد. برای این منظور هم روش‌هایی پیشنهاد و ارایه شده است که امیدواریم در اسرع وقت نهایی شود. در این بین نمایندگان مجلس نیز معتقد بودند چنانچه برای پرداخت این مطالبات به اصلاح قانون بودجه سال جاری نیاز بود باید پیش از این از مجلس درخواست می‌شد. چراکه این مسیر نیز می‌توانست پرداخت مطالبات را سرعت ببخشد. در نهایت مقرر شد از ابتدای اول هفته آینده فرآیند تعیین تکلیف، رسیدگی به مطالبات و تعیین میزان طلب هر فرد با شیوه پرداخت مطالبات، مشخص شده و به محض تأیید پرداخت، روند تسویه مطالبات آغاز شود.

صنایع در انتظار زمستانی پرریسک

همزمان با پیش‌بینی کسری ۳۰۰ تا ۵۰۰ میلیون مترمکعبی گاز در روزهای اوج سرما و تداوم ناترازی برق، فعالان بخش خصوصی نسبت به تشدید محدودیت‌های انرژی و پیامدهای آن بر تولید صنایع هشدار دادند. در نشست کمیسیون‌های تخصصی اتاق تهران، علاوه بر بررسی سناریوهای تامین انرژی در زمستان پیش‌رو، بر ضرورت حمایت از واحدهای آسیب‌دیده از جنگ و فراهم‌سازی بسترهای لازم برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت برق تاکید شد. به گزارش تعادل، در نشست روز گذشته هیات نمایندگان اتاق تهران، علیرضا اسدی، معاون پژوهش و برنامه‌ریزی سندیکای صنعت برق، گزارشی با عنوان «راهبردهای تامین انرژی صنایع ایران؛ تحلیل تلفیقی برق و گاز طبیعی با تمرکز بر ریسک‌های زمستان ۱۴۰۵» ارایه کرد. اسدی با اشاره به وابستگی بالای صنعت برق کشور به سوخت‌های فسیلی گفت: حدود ۸۸ درصد برق تولیدی کشور از منابع فسیلی و عمدتاً گاز طبیعی تامین می‌شود؛ بنابراین هرگونه اختلال در تامین گاز، به‌طور مستقیم بر تولید برق و پایداری شبکه اثر می‌گذارد. به گفته وی، بررسی روند سرانه تولید و مصرف انرژی نشان می‌دهد که رشد مصرف از رشد تولید پیشی گرفته است. در نتیجه، با وجود افزایش ظرفیت اسمی تولید، توان سرانه کشور بهبود نیافته و مساله ناترازی انرژی همچنان پابرجاست. معاون پژوهش و برنامه‌ریزی سندیکای صنعت برق در تشریح سناریوهای تامین گاز در زمستان ۱۴۰۵، خسارت واردشده به تاسیسات پارس جنوبی و اضافه شدن ۱۵۰ میلیون مترمکعب به کسری‌های قبلی را از عوامل تشدیدکننده ناترازی دانست. بر اساس برآوردهای این گزارش، در سناریوی پایه، کسری گاز در روزهای اوج سرما به حدود ۳۰۰ میلیون مترمکعب در روز خواهد رسید و در صورت وقوع سرمای شدید، این رقم ممکن است در سناریوی بدبینانه تا ۵۰۰ میلیون مترمکعب افزایش یابد. وی با اشاره به اولویت تامین گاز بخش خانگی در فصل سرما تاکید کرد که در چنین شرایطی، صنایع بیشترین فشار ناشی از محدودیت گاز را متحمل خواهند شد. اسدی همچنین با اشاره به تغییرات ساختار قیمت‌گذاری انرژی در بخش صنعت و افزایش ۴۴.۵ درصدی هزینه تمام‌شده برق، نسبت به تشدید هم‌زمان محدودیت‌های برق و گاز هشدار داد. به گفته وی، با توجه به محقق نشدن اهداف برنامه هفتم توسعه در زمینه دستیابی به ظرفیت ۱۲۴ هزار مگاواتی تولید برق، مدل‌سازی‌های انجام‌شده از تداوم خاموشی‌ها و محدودیت‌های انرژی در پنج سال آینده حکایت دارد؛ وضعیتی که به‌ویژه صنایع انرژی‌بر از جمله پتروشیمی، فولاد، سیمان و صنایع معدنی را با چالش‌های جدی مواجه خواهد کرد. وی میزان ناترازی برق در اوج مصرف تابستان ۱۴۰۵ را حدود ۱۳ هزار و ۶۴۰ مگاوات برآورد کرد و افزود: وابستگی بالای نیروگاه‌ها به گاز طبیعی می‌تواند در فصل زمستان نیز بر شدت ناترازی برق بیفزاید. این گزارش همچنین به ارزیابی ریسک تلفیقی برق و گاز در صنایع و مقایسه قیمت تابلوهای بورس انرژی پرداخته است. بر اساس پیش‌بینی‌های ارایه‌شده، با فرض افزایش متوسط سالانه ۳۵۰۰ مگاوات به ظرفیت تولید برق، ظرفیت نیروگاهی کشور در افق سال ۱۴۱۰ به حدود ۱۱۵ هزار و ۸۰۰ مگاوات خواهد رسید. اسدی در بخش پایانی گزارش، مجموعه‌ای از پیشنهادهای سیاستی برای مدیریت ریسک انرژی صنایع مطرح کرد. از جمله این راهکارها می‌توان به پیگیری تخصیص سهمیه پایدار انرژی به واحدهای صنعتی، حمایت از ذخیره‌سازی سوخت مایع، توسعه بازار گواهی صرفه‌جویی انرژی، شفاف‌سازی سناریوهای محدودیت انرژی، تشکیل کارگروه پایش انرژی و حرکت به سمت خودتأمینی و تولید پراکنده برق اشاره کرد. وی همچنین بر ضرورت آمادگی صنایع برای مواجهه با سناریوهای مختلف محدودیت انرژی تاکید کرد و نقش اتاق بازرگانی و تشکل‌های بخش خصوصی را در ایجاد ارتباط موثر میان صنعتگران و نهادهای تصمیم‌گیر مهم دانست. سعید تاجیک، رییس کمیسیون انرژی و محیط زیست اتاق تهران، نیز با اشاره به نشست اخیر این کمیسیون با سرپرست وزارت نفت و معاونان این وزارتخانه، گزارشی از آخرین وضعیت ظرفیت تولید و تامین گاز کشور ارایه کرد. به گفته وی، در این نشست اعلام شده است که در پی حمله به تاسیسات گازی در روز ۲۶ اسفندماه سال گذشته، حدود ۲۳۰ میلیون مترمکعب از ظرفیت گاز کشور از دسترس خارج شده است. با این حال، طی بیش از شش ماه، حدود ۱۰۰ میلیون مترمکعب از این ظرفیت احیا شده است. تاجیک با استناد به اظهارات مسوولان وزارت نفت، کسری گاز کشور در سال جاری را حدود ۲۵۰ میلیون مترمکعب در روز اعلام کرد. وی همچنین به اظهارات مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی درباره ذخیره‌سازی مازوت برای تداوم فعالیت نیروگاه‌ها اشاره کرد. در ادامه این نشست، پیام باقری، عضو هیات نمایندگان اتاق تهران و عضو هیات رییسه اتاق ایران، با اشاره به الزامات جذب سرمایه‌گذاری در صنعت برق، معتقد بود که این الزامات باید در نتایج پژوهش ارایه‌شده نیز مورد توجه قرار می‌گرفت. وی سه شرط اساسی را برای حضور موثر سرمایه‌گذاران در صنعت برق مطرح کرد: نخست، به رسمیت شناختن مالکیت انرژی تولیدشده توسط سرمایه‌گذار؛ دوم، فراهم کردن امکان مبادله و فروش این انرژی در بورس؛ و سوم، تضمین دولت برای انتقال و تحویل انرژی به مالک آن و مصرف‌کننده نهایی. به اعتقاد باقری، تحقق این سه شرط می‌تواند زمینه مشارکت موثرتر بخش خصوصی در توسعه ظرفیت تولید برق و کمک به رفع ناترازی انرژی کشور را فراهم کند.

اخبار

تعطیلی مرز سومار موقتی است تجارت ایران و عراق متوقف نمی‌شود

جهانبخش سنجابی شیرازی در گفت‌وگو با ایلنا اظهار کرد: تعطیلی مرز سومار در شرایطی اتفاق افتاده که پیش از این نیز گذرگاه شیب عراق در مقابل مرز چذابه برای مدتی متوقف شده بود، اما پس از تکمیل الزامات فنی و اداری، فعالیت آن از سر گرفته شد. بنابراین باید میان تصمیمات مقطعی برای مدیریت مسائل فنی، امنیتی و اجرایی مرزها و سیاست‌های بلندمدت برای محدودسازی تجارت ایران و عراق تفاوت قائل شد. وی با بیان اینکه تعطیلی هر گذرگاه مرزی می‌تواند بر حمل‌ونقل، زمان تحویل کالا و هزینه‌های تجاری تأثیر بگذارد، گفت: برآورد اولیه نشان می‌دهد در هفته نخست تعطیلی سومار، ممکن است بخشی از تجارت مرتبط با این مسیر با کاهش یا اختلال ۵ تا ۱۰ درصدی مواجه شود. با این حال، تجارت ایران و عراق تنها به یک گذرگاه وابسته نیست و مسیرهای جایگزینی مانند مهران و خسروی می‌توانند بخشی از محموله‌ها را منتقل کنند. به گفته سنجابی شیرازی، در صورت هماهنگی دستگاه‌های گمرکی، شرکت‌های حمل‌ونقل و فعالان اقتصادی، بخش عمده اختلالات اولیه پس از حدود دو هفته جبران خواهد شد و جریان تجارت از مسیرهای جایگزین به وضعیت متعارف بازمی‌گردد. دبیر کل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق معتقد است سه عامل اساسی مانع تبدیل محدودیت‌های مرزی به سیاستی بلندمدت خواهد شد. نخست، وابستگی بازار عراق به کالاهای ایرانی است. بخش قابل توجهی از کالاهای مصرفی، مواد غذایی، مصالح ساختمانی، محصولات صنعتی و مواد اولیه مورد نیاز عراق از ایران تأمین می‌شود. محدودیت گسترده واردات از ایران می‌تواند موجب افزایش قیمت‌ها، اختلال در زنجیره تأمین و کاهش قدرت خرید مصرف‌کنندگان عراقی شود. دوم، جایگاه کالاهای ایرانی در بازار عراق است. طی سال‌های گذشته، محصولات ایرانی به دلیل تناسب قیمت و کیفیت، دسترسی آسان، سرعت تأمین و شناخت مصرف‌کنندگان، جایگاه قابل توجهی در بازار این کشور پیدا کرده‌اند. بسیاری از این کالاها جایگزین فوری و هم‌قیمت در بازارهای دیگر ندارند؛ بنابراین حذف آنها می‌تواند هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی قابل توجهی برای عراق ایجاد کند. سومین عامل، گستردگی شبکه اشتغال و منافع اقتصادی در دو سوی مرز است. به گفته سنجابی شیرازی، حدود ۱۸ گذرگاه و مسیر رسمی و فعال در ارتباط تجاری دو کشور مورد توجه فعالان اقتصادی قرار دارد و بیش از صد هزار نفر به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم از فعالیت این شبکه منتفع می‌شوند. رانندگان، شرکت‌های حمل‌ونقل، کارگران، انبارداران، بازرگانان و ترخیص‌کاران از جمله گروه‌هایی هستند که معیشت آنها به فعالیت مرزها وابسته است. از این رو، انسداد طولانی‌مدت مرزها می‌تواند زندگی اقتصادی شمار زیادی از شهروندان دو کشور را تحت تأثیر قرار دهد. سنجابی شیرازی همچنین با اشاره به فشارهای سیاسی و اقتصادی امریکا بر بغداد برای محدودسازی روابط تجاری با ایران گفت: ممکن است عراق در مقاطعی تحت تأثیر این فشارها تصمیمات اجرایی و محدودکننده اتخاذ کند، اما تبدیل این اقدامات به سیاستی پایدار با واقعیت‌های اقتصادی و نیازهای بازار عراق سازگار نیست. وی در پایان تأکید کرد فعالان اقتصادی ایران باید از وابستگی به یک گذرگاه خاص پرهیز کنند و مسیرهای جایگزین را در قراردادها و برنامه‌های حمل‌ونقل خود در نظر بگیرند. همچنین دستگاه‌های مسوول باید با تسهیل انتقال محموله‌ها از مسیرهای مهران و خسروی و تقویت دیپلماسی اقتصادی، از افزایش هزینه‌ها و اختلال در تجارت جلوگیری کنند. به اعتقاد وی، تعطیلی موقت مرز سومار به معنای تغییر بنیادین در روابط اقتصادی ایران و عراق نیست و منافع متقابل دو کشور اجازه نخواهد داد تجارت مرزی برای مدت طولانی با انسداد گسترده مواجه شود.

ماجرای تخلیه گوجه‌فرنگی در بیابان

به گزارش ایسنا، در پی انتشار ویدیوی در فضای مجازی در یکی از استان‌های کشور مبنی بر دور ریختن محصول گوجه‌فرنگی به دلیل قطعی گاز و نبود خریدار و اینکه این کشاورزان مدعی شدند کارخانه‌های رب، گوجه نمی‌خرند و آنها مجبورند محصول را در بیابان خالی کنند، در همین زمینه، رییس اتاق اصناف کشاورزی ایران ضمن تشریح وضعیت صادرات گوجه‌فرنگی و تامین گاز گلخانه‌ها، از پیگیری برای رفع مشکلات تولیدکنندگان خبر داد. پیمان عالمی رییس اتاق اصناف کشاورزی ایران -در گفت‌وگو با ایسنا، در پاسخ به پرسشی درباره مشکلات اخیر کشاورزان در فروش محصولات و انتشار گزارش‌هایی مبنی بر دورریز گوجه‌فرنگی اظهار کرد: در بررسی وضعیت تولید و عرضه گوجه‌فرنگی باید میان محصولات گلخانه‌ای و تولیدات فضای باز تفاوت قائل شد؛ چراکه شرایط صادرات و مشکلات پیش‌روی این دو بخش یکسان نیست. وی با بیان اینکه مسیر صادرات گوجه‌فرنگی تولیدشده در گلخانه‌ها باز است، افزود: صادرات گوجه‌فرنگی گلخانه‌ای ممنوع نشده و محدودیتی از این نظر برای تولیدکنندگان این بخش وجود نداشته است، اما در حوزه تولیدات خارج از گلخانه، کشاورزان با مشکلاتی ناشی از ممنوعیت صادرات مواجه شده‌اند و در مناطقی از جمله استان خوزستان، تولید گوجه‌فرنگی خارج از گلخانه نیز جریان دارد، اما ممنوعیت صادرات این محصول موجب شده تولیدکنندگان با مشکلاتی در عرضه و فروش محصولات خود مواجه شوند. عالمی ادامه داد: محدودیت‌های صادراتی باعث افزایش عرضه گوجه‌فرنگی در بازار داخلی شده و این موضوع شرایط فروش محصولات را برای کشاورزان دشوار کرده است. در همین راستا، پیگیری‌هایی در حال انجام است تا دولت مسیر صادرات را برای تولیدکنندگان باز کند و امکان عرضه محصولات مازاد به بازارهای خارجی فراهم شود. تلاش ما این است که مسیر صادرات گوجه‌فرنگی برای یک دوره ۲۰ روزه باز شود تا تولیدکنندگان بتوانند محصولات مازاد خود را صادر کنند و بخشی از مشکلات ایجادشده در بازار برطرف شود. عالمی درباره وضعیت تامین گاز گلخانه‌ها و نگرانی تولیدکنندگان از احتمال قطع گاز اظهار کرد: بر اساس موضوعی که موضوع مطرح شده از سوی شرکت گاز در مجلس، قرار بود که گلخانه‌ها در اولویت آخر محدودیت تامین گاز قرار گیرند و این محدودیت نیز صرفا در ۱۱ استان اعمال شود، همچنین مقرر شده بود که هرگونه اقدام در این زمینه با هماهنگی خود گلخانه‌داران انجام شود تا تولیدکنندگان در فرآیند تولید با چالش و مشکل مواجه نشوند.